

Zondag 12 september 2021

Startzondag OLV

Thema: Toekomstmuziek

Lezingen: Er moeten mensen zijn (Toon Hermans)
Marcus 8, 27-35

Inleiding op de lezingen

In het evangelie lezen we vandaag een stuk uit Marcus. In de hoofdstukken hiervoor werd Jezus door Marcus geschetst als een wonderdoener, iemand die tekenen verricht en mensen geneest. En nu stelt Jezus een beslissende vraag: wie zeg jij dat ik ben? Hoe zien jullie mij na dit alles, wat ik tot nu toe gedaan heb. Er komen verschillende antwoorden, maar Jezus schetst een heel ander beeld dan de leerlingen verwachten.

Je kunt de vraag van Jezus ook aan ons stellen: wie denken wij dat Jezus is. En daaraan gekoppeld: hoe willen wij dan Jezus volgen en wat voor mensen willen wij zijn? Toon Hermans geeft in de eerste lezing zijn visie op deze vragen.

OVERWEGING

In mijn krant staat elke week een rubriek met de naam Dit ben ik. Met als bijschrift: Iedereen heeft verschillende identiteiten. Hoe worden we wie we zijn. Een interessante vraag en ik mag het altijd graag lezen.

En in het evangelie vandaag komt dit thema ook aan bod.

Het begint al met de zin: In die tijd trok Jezus met zijn leerlingen naar de dorpen rond Caesaréa van Filippus. Dat is noordelijker nog dan Israël's noordgrens, in heidens gebied. Wat doet Jezus daar? Eigenlijk zou hij precies de andere kant op moeten trekken, zuidwaarts, naar Jeruzalem, naar Israël's hart. Maar dat wordt één grote lijdensweg, daar wacht hem de dood. Moet hij dan toch gaan?

Jezus is in tweestrijd, op de grens van twee werelden. Zal hij zich van Israël afwenden en hier blijven of zal hij gaan? Wat staat hem te doen? Wie is hij? En als hij gaat, zal hij dan alleen moeten gaan?

In de hoofdstukken tot nu toe wordt Jezus door Marcus geschetst als een wonderdoener, iemand die tekenen verricht, die mensen geneest, die bidt, die regels terugbuigt naar mensen. Nu stelt Jezus een beslissende vraag: wie zeg jij dat ik ben? Hoe zien jullie mij na dit alles, wat ik tot nu toe gedaan heb. En Petrus zegt: U bent de gezalfde, U bent de Christus. Het hoge woord is eruit. Petrus belijdt wat de eerste christengemeente belijdt. En dat is precies het punt dat Marcus wil maken in zijn evangelie (het oudste evangelie): Jezus is de Messias, de Christus. Lees ook maar de eerste regel van zijn evangelie. Daar staat: Het begin van het evangelie van Jezus Christus, zoon van God.

Jezus drukte Petrus op het hart hierover aan niemand iets te zeggen. Want weet Petrus wel wat hij zegt? Jezus begint uit te leggen wat het voor Hem betekent de Gezalfde te zijn. En dat is iets heel anders dan dat Petrus (en de andere apostelen en volgelingen) willen horen. En dat is niet bepaald een triomferend persoon.

Als Jezus naar Jeruzalem zal gaan, is het niet om de bezetter, de Romeinen, te verjagen, nee, zijn koninkrijk is van een andere orde.

En Jezus legt uit dat hij veel zal moeten lijden. Dat hij zal worden verworpen en zelfs, dat hij ter dood zal worden gebracht. Nu wordt het Petrus te gortig en er staat: "toen nam Petrus Jezus terzijde en begon hem ernstig daarover te onderhouden", met andere woorden, Petrus begon fel te protesteren tegen Jezus, wat vertel je me nou! Dit roept een al even heftige reactie van Jezus op, want het is een verzoeking, een duivelse verzoeking. Ga weg Satan! Petrus wil hem wegtrekken uit zijn hoge roeping en hem terugvoeren naar de wereld van de mensen, waarin alle lijden koste wat kost moet worden vermeden. Petrus wil hem de weg naar Jeruzalem versperren. Dat moet ie niet doen. Petrus moet hem juist volgen op die weg. En Jezus legt uit dat hij iemand wil zijn naar Gods wil, iemand die mensen en hun werkelijke noden ziet. Iemand die zich om mensen bekommert. "Want wie zijn leven zal willen behouden, zal het verliezen, maar wie zijn leven verliest uit liefde voor mij en voor het evangelie, die zal het behouden", zegt Jezus.

Anders gezegd: wie het vooral om het behoud van zijn leven te doen is, kan gemakkelijk aan zijn roeping voorbij leven. Wie op God vertrouwt en zijn door angst ingegeven zelfhandhaving laat varen, diens leven zal gezegend zijn. Het gaat Jezus er niet om zichzelf op te offeren, maar zich te keren naar mensen en hun nabij te zijn. Als je zo leeft, gaat het om de ander, en niet langer om jezelf. Dat wil niet zeggen dat je jezelf niet mag ontplooiën of mag ontwikkelen. Wat Jezus wil laten zien dat God kan vragen om af te zien van het louter bevredigen van de eigen verlangens, maar te kijken naar de medemens.

Je kunt de vraag van Jezus ook aan ons stellen: wie denken wij dat Jezus is. En daaraan gekoppeld: hoe willen wij dan Jezus volgen en zijn kerk zijn? Wat willen we voor kerk zijn? Juist een vraag voor vandaag, voor een startzondag. Op de OLV website lees ik:

Als geloofsgemeenschap willen wij een open katholieke gemeenschap zijn van mensen, geïnspireerd door de H. Schrift en de christelijke traditie, uitnodigend naar allen, ongeacht gaardheid, om met elkaar, elk op eigen wijze, nu en in de toekomst invulling te geven aan ons christen-zijn.

Anders gezegd: we willen kerk zijn met elkaar, maar ook kerk in verbinding met "buiten", met de maatschappij. Een kerk waar iedereen welkom is, man, vrouw, homo, hetero, geïnspireerd door de bijbel en de katholieke traditie, met een open blik op de toekomst, maar het heden niet vergeten.

Of, om met Toon Hermans te spreken:

Ze roepen van de daken dat er liefde is en wonder

Als al die anderen schreeuwen: alles heeft geen zin,

Dan blijven zij roepen: nee, de wereld gaat niet ten onder

En ze zien in ieder einde weer een nieuw begin.

Bij dat soort mensen wil ik horen.

Hem achterna. Amen.

Frans-Willem van de Sande